

özgür yazılım sunumu

Merhaba arkadaşlar, hoşgeldiniz. Ben Bilge. Bilgisayar Mühendisliği İkinci sınıfım. Başlamadan önce ben bu konuda uzman değilim, bilmediğim, yanlış hatırladığım şeyler elbette vardır ve herhangi bir insanın ağzından çıkan, bilimsel gerçek olmayan her şey öznedir. Ben de bu konu hakkındaki görüşlerimi ve bilgilerimi sizlere aktarıyor olucam. Şimdiden sürç-ü lisan edersek affola diyerek yavaş yavaş sunumuma geçiyorum.

-sunumu aç-

Öncelikle sizlere özgür yazılımla olan bağlantımdan bahsetmek istiyorum. Ben de sizler gibi bi öğrenciyim açıkçası uzun bir süre de öğrenen birisi olarak yaşamımı sürdürmeye devam edicem

2017 yazında ilk özgür yazılım kampıma, o zamanki adıyla linux yaz kampına gittim. Java eğitimiymi. İlk defa linux sözcüğünü orada duymadım ama ne olduğunu orada öğrendim. Özgür yazılım sadece tanıımı olan bi şey değildi ama. Oradaki çoğu insan bu meseleye bütün benlikleriyle yaklaşıyordu ve bu benim çok hoşuma gitmişti.

Neyse bunlar detaylıca konuşulur vakti geldiğinde. Konumuza gelelim. Özgür yazılım felsefesine giriş

-slayt değiş-

Bu sözcüğü görünce aklınıza ne geliyor?

Eğer özgür yazılım sunumunda olmasaydınız büyük ihtimalle cevabınız bedava olurdu.

İngilizce kavram olarak "özgür yazılım" yani free software bu yanlış anlaşılmaya çok açık. Bilişim dili ingilizce olduğu için bu kavramla karşılaşsanız aklınıza özgürlüğün gelmesi cidden önemli.

-slayt değiş-

Kavramı araştırdıysanız eğer bu söylemle de karşılaşmışsınızdır. faransızca ajhdfjjsaf libre not gratis". Burada da free sözcüğünün eş anlamlılığı ele alınıyor.

-slayt değiş-

Evet arkadaşlar, devamıza dalmadan önce bir sorum var sizlere. evinizde kaç adet bilgisayar var?

cevaplar gelir ——

-slayt değiş-

doğru cevap 100den fazla olmalıydı. Bunu barış hocanın sunumunu dinlemeyip doğru bilen çok olmuyor. Evinizdeki neredeyse tüm elektronik aletlerde transistörler var. Ve bunların hepsi birer bilgi saklıyor, 1 ya da 0. Telefonlarımızın içinde yüzlerce, buzdolaplarında, çamaşır makinelerinde.

Yani neredeyse her yerde.

-slaytdeğiş-

Bizim bilgisayar dediğimiz şeyler çok daha komplike sistemler evet. Ama basitçe bizim söylediğimiz şeyleri, verdiğimiz komutları, yazdığımız kodları direkt olarak gerçekleştirmesi gerek. Peki şu anda 'bilgisayar'larımızda gerçekten bu mu yaşıyor?

GNU/Linux kullanmıyorsanız maalesef hayır arkadaşlar. Günümüzde ürünler biziz. Programlar bizi kullanıyor.

3—slayt değiş-

(slaytı oku)

Ve çoğunlukla ürün biz oluyoruz.

Bunlara yöneten, hükmeden biz olmalıyız. İpler tamamen bizim elimizde olmalı. İşte "özgür" yazılım denilen şey burada biraz da bunun ne demek olduğunu anlamayı gerektiriyor.

-slayt değiş-

Genel bir tanımını yapmadan önce dört temel özgürlükten bahsetmek istiyorum sizlere. Adında yazılım var o yüzden bahsettiğim şeyleri yazılımlar üzerinden değerlendirelim.

-slay dğeiş-

Biliyorsunuz biz yazılımcılar saymaya sıfırdan başlarız. Sıfırıncı özgürlük uygulamayı çalıştırabilmek. Bir özgür yazılımı istediğiniz gibi koşturabilirsiniz.

-slay dğeiş-

birinci özgürlük, uygulamayı anlamamız üzerine. bir özgür yazılımı, açık kaynak olması ve değiştirilip çalıştırılabilir olması sayesinde neler yaptığını, erişim izinlerinin neler olduğunu, hangi datanın nereye gittiğini, gideceğiniz görebiliyoruz veya kendi istediğimiz şekilde değiştirebiliyoruz.

-slayt değiş-

ikinci özgürlük iste kullanıcının uygulamayı komünite ile paylaşması üzerine. yardımlaşma çok önemli. bir uygulamanın tüm kullanıcıları programlama dili bilmiyor olabilir, bu çok normal. bu sebeple özgür yazılımlar kollektif geliştirmeye açık. başkasının ihtiyacı olan bir geliştirmeyi yapan, üzerine uğraşan güzel insanların varlığı da bu özgürlüğü destekliyor.

-slayt değiş-

üçüncü ve son özgürlüğümüz uygulamayı değiştirip dağıtma üzerine. yapılan yenilikler ve güncellemelerle birlikte uygulamayı tekrar topluluğa veya markete sunabiliyoruz.

-slayt değiş-

Bu felsefenin temel aldığı özgürlükler genel olarak böyle.

Kavramın tanımına gelirsek

-slayt değiş-

bunu direkt slayttan okumak istiyorum arkadaşlar.

OKU

-slayt değiş-

Tam bu noktada aklımızda yavaş yavaş ne olduğuna, neden gerektiğine dair bir şeyler oluşmuş olması lazım.

Arkadaşlar, biz gündelik hayatımızda özgür yazılımlarla zaten çokça karşılaşıyoruz. İnternetteki sitelerin iskeleti HTML ile yazılmış, HTML özgür bir proje. Android telefon kullananlarımız varsa, android linux tabanlı/özgür bir işletim sistemi. Signal, Mattermost ve bunun gibi birçok özgür ürün var kullandığımız.

-slayt değiş-

Gelelim özel mülk uygulamalara. Özgürlük hayatımızın neresinde yok? Mr Robot izleyenleriniz vardır. Evil Corp. arkadaşlar bu firmalar için yalnızca kar aracıyız hepimiz. Windows'un büyük ihtimalle back door içeren zorunlu updateleri, Apple'ın

eski cihazlardaki işletim sistemlerinin performanslarıyla oynaması, son günlerde yaşanan whatsapp'ın yaptığı gözetim politikasını ilk defa kullanıcıya sorarak gerçekleştirmeyi denemesi, facebook, cambridge analytica mevzusu, amazonun, netflixin bizden habersiz/sormadan var olan içerikleri silmesi. bunların hepsi aslında bireyin özgürlüğünü elinden almak demek.

Sizlere Türkiyenin bir dönem amerika tarafından ambargo konulan bir ülke olduğunu hatırlatarak Adobe'nin kullanıcı sözleşmesini göstermek istiyorum. Yani bir dönem bizim de Adobe ürünlerini kurmamız yasaktı. Bunun üzerine birazcık düşünsek yeter bence

-slayt değiş-

Birazcık tarihine girelim özgür yazılımın. Bu abimizin çehresini büyük ihtimal tanıyorsunuzdur. Richard Stallman. Cinsiyetçi bir yorum olsa da bu adam özgür yazılım hareketinin babası.

1983 yılında adı GNU olan, tamamen özgür bir işletim sistemi yazmak istediğini söyledi. 11 yıl üzerine çalıştıktan sonra bir parça hariç neredeyse tamamını yapmışlardı. Kerneli eksikti. 1992 yılında Linus Torvalds tamamen özgür olan ilk kerneli yayınlayarak birlikte tamamlanmış özgür bir sistem olan GNU/Linux'u oluşturdular.

Fun fact: GNU isminin açılımı özyinelemeli bir yapıya sahip. İlk öğrendiğimde çok hoşuma gitmişti. Gnu is Not Unix.

Birkaç sene önce Stallman'ın başka konular hakkında birkaç görüşü nedeniyle MIT'den ayrıldı. Bu olaylardan sonra onu seven, takip eden, destekleyen kitle gayet azaldı.

Kişisel görüşümü sorarsanız bence Stallman'ın özgür yazılım hareketi ve topluluğu için yaptığı şeyleri göz ardı etmemeliyiz. Richard Stallman benim için hala çok değerli bir özgür yazılımcı.

-slayt değiş-

Gelelim Linus'çuğumuza. Yabancılar genelde laynus diyorlar ama Fince okunuşu Linus ve kernelin ismi de böyle okunuyor. O meşhur linux adı da bu abimizden geliyor. İlk tamamen özgür kerneli yazdı kendisi. Linux Derneğinin kurucularından.

Burada da güzel bir fun factim var. Hani bu bir sürü stickerı olan Talk is cheap show me the code sözü var ya. linus'a ait.

-ilk e posta-

HAKKINDA BİRAZCIK YORUM YAP

-slayt değiş-

<https://www.youtube.com/watch?v=KKH4EiVTka8->

-slayt değiş-

slayt içerięini okuyarak devam et konu gnu/linux

-slayt değiş-

açık kaynak ve özgür yazılım hakkında konuş,detaylandı

—slayt değiş-

burada gördüğünüz görsellerden soldakini büyük ihtimal daha çok tanıyorsunuzdur. github da kısmen özgüdü, el değiştirmeden önce. gitlab onun özgür versiyonu. bu iki platform da kod hostlama platformu. (sistemden bahset, issuelar yorumlar falan)

özgür yazılım hareketine katkıda bulunmak için gerçekten önemli platformlar.

—slayt değiş-

-richardın güzel görseli-

yaz kampı kış kampı akademik bilişim doruk fişek barış büyükakyol

"şimdilik benden bu kadar arkadaşlar"

-SLAYT DEĞİŞ VE SUNUM SONU-

teşekkürlerfalan filan. nsorulara geçelim

